

— НАША СИЛА В НАС САМІХ —

СТРІЛЕЦЬКІ ВІСТІ

VETERANS NEWS

Орган Української Стрілецької Громади в Канаді

— РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ —

АДРЕСА: BOX 2121. WINNIPEG, MANTOVA, CANADA.

Рік II. Ч. 8. 31. СЕРПНЯ 1931. WINNIPEG, MAN., AUGUST 31st, 1931. Vol. II. No. 8.

Перед Рішенням Ради Ліги Націй

Незадовго знова зійдеться Рада Ліги Націй на своє вереснєве засідання в Женеві. На тім засіданню маєтись знову порушити українську справу а радше розглянути справу польських погромів на українським населенню під польською окупацією. Після недавнього комунікату Трох, належить сподівати, що в кінці на тім засіданню Рада Ліги Націй щось зробить в тій справі. Очі Українців не лише на Українських землях під Польщею, але також на других українських землях в на еміграції звернені на Женеву, але різні з різними почуваннями оцінюють ту саму справу.

Найсвідоміша частина українського громадянства прийшла до переконання що українську справу вирішить не Ліга Націй, але самий український нарід. Вони знають, що завданням Ліги Націй є старатися задержати нинішній стан посідання поодиноких держав і народів, конкуренція Ліги Націй є лише оминати непорозуміння, які можуть довести до порушення інтересів держав які зарепрезентовані в Раді Ліги Націй. Український Нарід вийшов з

последної війни найбільше покривджений, він не має нині клаптика землі в своїх руках. Щоби український нарід відзискав свої права, тим самим мусить наступити зміна нинішних границь поодиноких держав які забрали українську землю.

Є багато межі українцями таких, що дивляться на ту справу рожево, та покладають великі надії на Лігу Націй. Вони покладали рівнож великі надії на Вільсонові точки відносно права на самоозначення народів і як тамті завели їх, так само можуть дізнати розчарування і при кожному подібним розумуванню. Вони мусять знати, що на світі є справедливість, але її треба собі створити самому і за неї постоїти. Нині є ще багато українців які склонні іти по площині малого опору, та вдовольтяться хочби якими малими уступками. До тих що так думають треба зачислити наших угодовців, які хотілиби погодитися з поляками як лише ті зволють поступитися бодай в дечім малім. Ім усміхається епокій, манять себе можливістю мирної праці на полі культурнім та господарським, а забувають, що ворог є бе-

STRILECKI VISTY — VETERANS NEWS

a monthly Journal Published by the Ukrainian Veterans Ass'n in Canada
158 MCGREGOR ST. WINNIPEG, MAN.

Edited by Paul Shulha

And Printed by the People's Press Co.
at 155 McGregor St. Winnipeg, Man.

Річна передплата \$1.00 —

Поодинокі число 10 центів.

зоглядний, що він не додержує ніколи слова і що всі його нинішні обіцянки є пусті, яких він зовсім не думає держатися, як вже в історії не раз це доказав.

Поляки будучи певними, що за ними стоїть Ліга Націй, яка боронить стану посідання всіх зарепрезентованих в ній держав, від самого окуповання українських земель стали нищити все, що українське, колонізувати українську землю, замикати школи й культурні установи, а в останні роки взяли до самих погромів на українським населенню в Галичині. Цього вже трохи за багато було всім, та публична опінія культурного світу, осудила таке варварство польського уряду. Українці ужили нового способу боротьби-прагаганди і в наслідок протестів як також публичної опінії світу спрямованої проти Польщі, справою польських погромів занялась Рада Ліги Націй, покликаючи для основнішого розглянення справи Комітет Трох. Поляки знаючи, що їх вчинки можуть мати погані наслідки для них, старалися відтягнути справу осуду польських погромів перед Лігою Націй як найдальше і при допомозі опікунки Франції це вдалося їм.

Головним аргументом поляків було те, щоби Ліга Націй дала їм можливість погодитися з українцями в дома, а що Ліга Націй має якраз задачу доводити сторони до згоди, то їм легко було це досягнути.

Дійсною причиною побоювань поляків було те, щоби не допустити до вирішення української справи Лігою Націй, бо коли так станеться, то тим самим буде стверджене окреме становище українського

народу під Польщею, та по одним рішенням Ліга Націй може уважатись покликаною видати ще яке друге далше ідуче рішення в тій справі. Поляки здають собі справу з того, що всяке рішення Ліги Націй, хочби і яке невинне, заперечить повний суверенітет Польщі над **УКРАЇНСЬКИМИ ЗЕМЛЯМИ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.**

Те що проти інтересів Поляків, є якраз користне для Українців. Українські землі віддано Польщі рішенням Ради Амбасадорів з дня 15 березня 1923, але під певними застереженнями, як заповнення культурного, господарського і релігійного розвитку, а навіть територіяльної окремішности (автономії). Польща не виконала нічого з тих управнень українського народу і не збирається виконати їх. Рада Амбасадорів рішаючи справу, виходила зі заложення, що Польща виповнить ті всі зобов'язання, а вона того не зробила. Ту потребу мусить доказати самий український народ своєю силою в краю, та зеднанням публичної опінії за границею. Першим практичним виявом публичної опінії повинно бути рішення Ліги Націй у вересні цього року.

Певною річєю є, що поляки стараються недопустити до якого небудь рішення у вересні. Вони відтягнули цю справу обіцяючи, що дійдуть до порозуміння самі з українцями. Українці в краю стоять непохитним муром та жадають наперед сповнення зобов'язань зі сторони Польщі. Українські послы і сенатори видали навіть заяву, ясовуючи своє становище в тій справі, повідомляючи проте уряди вели-

ких держав. Невиключеною річею є також, що польський уряд може піти на провокацію та знайти межі українцями деяких запроданців, які підуть на згоду з ними без запоруки навіть сповнення міжнародних зобов'язань Польщі.

На вересневім засіданню Ради Ліги Націй, можуть зайти прихильні або неприхильні нам рішення. Будьмо приготовані на всякий случай і хочайби українська справа мала якийсь мінімальний успіх, або невдачу, то це все не змінить нашого становища. Не вдоволять нас якісь мінімальні успіхи, як також не зломлять нас невдачі. Визвольна боротьба є затьжна і потребує

впертих та витривалих зусиль цілої нації, вона не може рішитись в однім дні, не може жити ілюзіями, будьтоби, щось повстане з нічого. Вереснева сесія Ліги Націй без огляду, чи вона буде нам корисна, чи ні, — має бути новим етапом до скріплення нашої витривалості, до консолідації наших сил у визвольній боротьбі.

Українці Канади і Злучених Держав! Ви багато поклали вже зусиль, а особливо багато спричинились до висвітлення ляхських варварств перед культурним світом, будьте приготовані до подвоєння своєї енергії в дальшій тягу визвольної акції Рідного Краю.

I. Г.

ПЛЕКАЙМО ТРАДИЦІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ І УКРАЇНСЬКОГО НАРІДІ

Кожний нарід дорожить своїм минулим — кожний нарід сильний своєю свідомістю спільно пережитих гарних часів, спільного поборовання нещастя, лихоліть, які на нього бігом віків лиха доля насилає. З цих лихоліть народи своїми власними силами знова виборолись і знова створили собі кращі часи. Це почуття великої сили і осягнення успіхів спільними силами цілого народу, стало для кожного члена даного народу великою цінністю, стало спадщиною по своїх батьках, дідах, прадідах і загалом предках. Не диво що кожний нарід гордиться своєю минулистю, діти пізнають її в школі, вчать про великі діла великих синів свого народу, пізнають їх, гордяться ними, вливають цю гордість і пошану в свою кров, в свої кости, в свій мозок і виростають на свідомих і карних членів народа, які готові посвятити все найдорожче для добра цього народу з якого вийшли. Провідною дорогою для них є діла найкращих їх предків, їм просвічують діла героїв їхнього народу. Все те минуле, яке передали в спадщині нинішньому поколінню предки, творить бо

гацтво нинішнього покоління, яке називаємо традицією.

Кожний нарід є сильний своєю традицією і тому її запорадливо збирає, уміло плекає поширюючи її всіма засобами, які має до розпорядимости, як школою, літературою, пам'ятниками, піснями, музеями і т. д. Перед нападами ворогів на ту цінність, кожний нарід її завзято боронить. Так вихований нарід є готов ввесь як один стати в обороні своїх прав в разі потреби з оружжєм в руках і принести найвищу жертву.

Найважнішою цінністю кожного народу є його самостійна держава. Лише в своїй незалежній державі може нарід розвинути свої сили, так духові, як фізичні і забезпечити собі свою матеріальну незалежність в найвідповідніший спосіб. Тому кожний нарід береже своєї самостійної держави з найбільшою запорадливостю і не жалує на оборону її ні гроша ані крові своїх синів. Кожний нарід на оборону найвищого свого добра, своєї незалежної держави, удержує військо, вишколює його, видає на него багато гроша, що

би бути приготованим відбити всякий лихий замір лютого ворога, що хотівби знищити його незалежність і зробити його своїм рабом. Кожний нарід має право боронити своєї незалежності так, як чоловік має право ужити сили проти другого чоловіка, що силою хоче зробити його своїм невільником. Тому військо кожного народу має надзвичайно важні і високі завдання боронити найвищої цінності свого народу, його волі і незалежності, які можливі лише в своїй власній незалежній державі. Військо кожного народу є таким важним чинником у збереженні незалежної держави, що кожний нарід старається плекати традицію свого війська, підносить героїські подвиги своєї армії у минулому і загалом ставить справу армії на перше місце як синонім своєї незалежності. Традиція державності і традиція війська є справи які знаходять найбільшу увагу у кожного державного народу, а тим більше мусять вони знаходити бодай таку саму увагу у народу, який поневолений другими народами хоче відзискати свою незалежність.

Є ще і другі більше або менше важні чинники життя і устрою народу як творять його традицію, як церква, мистецтво, авіація, архітектура (будівництво) ноша і т. д. — Все те переходить з батька на сина, з покоління на покоління і стає спільними справами, які об'єднують даний нарід, якими належать даного народу гордість і які вони бережуть.

Український нарід мав також свою державу, мав своє військо, яке доказувало героїських подвигів в обороні своєї батьківщини перед ворогами. Могуча українська держава за княжих часів цілі століття обороняла не лише свою землю, але навіть цілу Європу перед дикими ордами азійських народів. Перед українською київською державою дрожав Царгород. В ній цвіла наука, молодіж вчилася читати і писати тоді коли на цю справу по других краях ще зовсім не звертали уваги. (гляди завішання князя Володимира Мо-

номаха.) Також за козацьких часів (гетьманщина) українські козацькі війська обороняли цілу західну Європу перед Турками і Татарами і ніхто інший, як українські козаки оборонили Відень перед здобуттям незлічених турецьких військ. Українське козацьке військо під проводом гетьмана Богдана Хмельницького розбило польську армію, а польського короля Владислава взято в полон, прочистило Українську землю з ляхських колоністів-катів і в останній війні українське козацьке військо, його традиція і героїські подвиги просвічували приміром для молоді української армії. Та молода українська армія, що через ніч виросла і стала обороняти відновлену українську державу перед московським інтернаціоналом і польсько-французькою армією, доконала рівнож великих діл. Лише маленька Галичина о трох мільонах Українців, яка післяла своїх синів до української галицької армії, зуміла ставити чоло цілій Польщі з 18 мільйонами поляків на протязі 8 місяців і досягнула побідні бої, в яких ціла польська армія втікала як стадо перестрашеної товпи на просторі поверх 100 кілометрів і треба було аж французької армії щоби спинити побідний похід відважних українських лицарів. Також поміг ляхам удар червоноармійців, які після відвічного пляну взяли укр. армію в два огні, подаючи собі братерську поміч — дарма що оден червоний а другий білий. Або по бідний похід злучених українських армій на Київ, що гнали перед собою полчища московських інтернаціоналістів, які в ім'я "самоозначення народів" прийшли загартувати українському народові його волю і незалежність. Так! Українці мають багато світлих днів з часів нашої державності - днів підйому народу, побідних боїв і самопосвяти. Все те входить в традицію української державності і українського війська.

Були світлі дні в минулому українського народу, дні, які наповняють гордістю кожного українця нинішнього часу. І хоч

український нарід уляг. то уляг він пере-
вазі, бо він все мусів боротися проти пе-
реваги — проти ворога в десятеро біль-
шого, проти ворогів які з кожної сторони
нараз нападали. Вистарчить згадати на-
валу Монголів перед 1242 р., або дво-хре-
стний огонь Турків і Татар та Ляхів. За
шляхецької Польщі і розцвіту турецької
держави від 14 до 17 століття включно,
або за останньої визвольної війни, де По-
льща з Московією взяли в перехрестний
огонь Українську Армію. Навіть чужинців,
які перечитують історію України наповняє
подив до наших предків, котрі серед не-
сприятливих обставин все таки докону-
вали великих подвигів зриваючись все
наново до відбудови своєї державности.
Ім (чужинцям) дивно стає, що Україн-
ський нарід, котрий цілі століття був у
неволі, не затратив почуття своєї націо-
нальної окремішности і змислу відбудови
своєї національної держави.

Лише найосновніше пізнання історії,
характеру і вдачі Українського народу
кидає світло на цю справу. Бо коли Укра-
їнський нарід тратив самостійну державу,
то не тратив він лицарського духа, не тра-
тив він памяти героїств своїх предків.
Про ті героїства передавали новому поко-
лінню спомини діди і батьки, ті героїства
предків просвічували дорогу до організо-
вання нового війська і до організування
нової держави. Не помогли найбільші зу-
силля Москалів змовити в Українців, що
вони "оден народ" з Москалями, бо Укра-
їнці мали свою традицію передати банду-
ристами, оспівану піснями-думами, бо Ук-
раїнці відмінно від Москалів люблять во-
лю і ненавистне їм рабство. бо Українці
мають мистецький хист і вроджене почу-
ття краси, відмінно від Москалів. Україн-
ський нарід має індивідуалістичну вдачу.
Українець любить творити своє життя са-
мий. В' родинному життю він не любить
жити гуртом, але хоче мати своє власне
господарство, на яким би він виявляв свою
волю, коли натомість Москвин зник жити
патріархальним життям в гурті. В грома-

дському житті Українець бажає мати до-
ступ до него і виявляти в ньому свою спі-
вучасть, йому тяжко погодитись з раб-
ським устроєм громадського життя. Це
виявилось за часів гетьманів на Україні
які були нічим іншим, як виборними пре-
зидентами держави, які мали свою гене-
ральну раду і прислухувались до її го-
лосу, коли Московщина знала тиранську
владу московських царів. Не диво, що на
пограниччю України і Московщини можна
на перше око відрізнити Українську о-
селя від московської. Українська оселя
ховається межі деревами садів, Україн-
ська хата окружена градками цвітів, ко-
ли московська оселя не знає того всего,
та стерчить сумно серед поля. Традиція
всіх тих окремішностей Українського на-
роду зложилась на те, що зусилля Моска-
лів і Ляхів винародовити його і злити його
частини з московським і польським на
родами, остали безуспішні. Зноваж тра-
диція Української державности і Україн-
ського війська споукали його при кож-
дій сприятливій нагоді відновлювати свою
армію і свою державність.

По недавних зусиллях до відновлення
Української держави йде підготовка сил
до поновного зриву, до нової спроби відно-
влення Української незалежної держави.
Що може найбільше цьому помочи,
та найкраще може дприспішити і запевни-
ти удачну слідуючу спробу і закріпити
відновлену державу за Українським наро-
дом? Гляньмо хочби на недавну спробу
відновлення Української держави і на її
підготовку в Галичині. Вже перед війною
творились Січі і Соколи, ширилась літе-
ратура про героїські діла козацького вій-
ська, про великі постаті українських дер-
жавних мужів з часів княжої й гетмансь-
кої доби. Молоде покоління виросло на цій
традиції та збільшило ту традицію сві-
жими подвигами в роках 1917—20. Пле-
каймо ту традицію, не затемнюймо її сво-
єю безглуздою критикою! Нічого на світі
нема совершенного і всяка робота, хочби
найкраще обдуманна, при переводженню її

стрічається з труднощами, які спричиняють помилки. Помилки необхідні і вони ведуть до вивчення справи, вони дають науку, школу життя для теперішнього і будучого покоління. Однак примір героїства, самопожертви, побідних боїв, поборювання всіх труднощів з минулому не сміють бути затемнювані критикою для критики, або прямим обкидуванням болотом. На недавній визвольній традиції Українського стрільця повстала Українська Військова Організація, яка серед надмірно трудних обставин, криючись у підпіллі, оточена зі всіх сторін ворогом, шпionами і провокаторами веде визвольну боротьбу. Чи маємо за те кидати на неї болотом, чи маємо краще гордитись її вчинками і допомогти їй повести далі успішно її надлюдські зусилля в боротьбі з ворогом. Чи на місці голошення думок що ми можемо все досягнути мирною працею без витрати сил на боротьбу, коли те є свідомо неправда. Мир потрібний для того хто загарбав українські землі, бо в мирі він певно їх задержить на все. Щоб вирвати з кігтів завоювальника українські землі, треба

ба боротьби! Лише боротьбою можна прогнати ворога з українських земель. Спокій для поневоленого народу це вічне ярмо. Час на мир для українського народу буде довершати тоді, коли ціла Україна буде становити свою волю в своїй незалежній державі. Щоби досягнути це, треба творити ту силу, що має протиставитись ворожій силі і зламати її на українських землях. Тою силою може бути лише українське військо і всі зусилля українського народу мають бути спрямовані в напрямі творення його. Українська Армія 1917-20 р., творилася на традиції козацьких подвигів. Тому поширюймо ту традицію і виховуємо будучого стрільця, щоби він наслідував все добре, бувшого українського стрільця і щоб старався його перевищити. На традиції українських козацьких військ, на традиції українських стрільців послідовної визвольної війни, на традиції беззастережності з підпілля минулого часу мусять виростати нове покоління, яке скине вороже ярмо, очистить українську землю від ворога і створить Українську Державу.

РОЗП'ЯТТЯ

Густий туман село криє,
Й вітер повіває,
І здається ніби чує,
Хтось в полі ридає.

Так іду я проти вітру,
За голосом плачу.
Розглядаюсь на всі боки,
Когож то я бачу?

Так іду я і дивлюся...
Гей в полі щось мріє,
Так ніби хрест, а на хресті
Щось висить, біліє.

Не йду - біжу... Чую
Від хреста ридання,
То знов крикіт гайвороння,
То важке зітхання.

Прибігаю і дивлюся,
Щож мені почати?
То під хрестом босі діти,
А на хресті мати.

Висить бідна, обшарпана,
З очей слези ронить,
Глядить з гори на діточки,
Що плачуть — бо гинуть.

Гинуть малі без матері,
Що висить розпята;
Хтож дасть їсти, приголубить?
Хто вкаже де хата?

Взнесли в гору оченята
Ломлять свої руки,
Та питають Розп'ятої:
За що терпиш муки?

За вас терплю безталанні,
Що не вміли жити
І катам дали рідну матір
На хресті прибити.

Заридали знову бідні,
А мати зітхає,
А тим часом гайвороння
Над нею кружляє.

Оден ворон сів на груди
Та очі довбає,
Весь "червоний," він від крові
Що з очей спливає.

Ось прилетів сусід його,
Та сей в "білі плями"

А завдає він нещасній
Ще більші рани.

А завтрішня днина
Що принесе — він не знає.
Бо сьогодні жир для него,
Та прийде година:

Що за муки, за ті рани,
Кровію політи,
Випють хижі "побратими"
Від віків неситі.

Бо воскреснуть ще дні Гонти
Пекло зарежечесь,
І встелиться поле трупом,
Та кровю сполочесь.

М. Литавський.

ВІСЬКОВЕ ШАВЦАННЯ

Визволення українського народу та створення Соборної Незалежної Української Держави це мета, до якої стремить весь свідомий український загаль, це ідея, яка поривала до чину багато поколінь в минулому; це ідея, яка спільними зусиллями ми української нації мусить бути досягнута в майбутньому. До національного визволення і закріплення за собою права до вільного державного життя, ми повинні поступати дійсним шляхом належної підготовки, всіма силами стремити до цього, щоб проти ворожих сил, які своєю перевагою нас поневолюють, організувати й протиставити свою силу, котраб остаточно перемогла ворогів нашої незалежності і створила вільну українську державу на наших землях. "Не ридай! — а здобувай!" Цей клич вже довго гомонить серед нашої суспільності, але памятаймо це, щоб виконувати одно чи друге (ридати чи здобувати) треба витрачувати енергію тільки з цією ріжницею, що на "ридання" зуживаємо свою енергію під чужим насильством, а на "здобуття" вже зуживаємо свої сили по власній волі ініціативі. На воєнні удари, ми в обороні протиставимо "ридання", по більшій частині стараємося

ублагати і переконати цілий культурний світ про наші права до вільного державного життя, а забуваємо дуже часто, що права опираються на силу, тому силу треба творити. Не вистарчить під напором ворогів обороняти себе, тоді доперва ми можемо мати якусь запоруку майбутніх здобутків, коли з оборони перейдемо до наступу.

Не замикаймо очей, але гляньмо на теперішні відносини: Версальський мир створив нову карту Європи, поділив нації на побідників і побіджених, кличі Вільсона "Самоозначення Народів" не втратили своєї сили, поїмимо того, що побідники подиктували жорстокий мир побідженим. Стремління до визволення відродились в повній силі, не тільки серед поневолених народів Європи, але навіть серед чорної і жовтої раси. Світ готується до нової розвязки спірних питань, економічна криза є певним доказом цього, що вириває мареву майбутньої війни.

Український нарід знова може стати на розпутьті. Грядущі події застануть його несприготованим, як було це в часі світової війни.

Історія - визвольної війни і воєнна лі-

тература яскраво змальовують нашу трагедію, як наша молода українська армія без фахових сил і належної підготовки, без відповідних засобів озброєння і воєнних матеріалів боролась і гинула під навалюю вдесятеро сильнішого ворога. Замало було героїської посвяти цілих відділів, коли ворог перевищав нас чисельністю, військовим вишколенням і воєнною технікою. Наша армія, хочай переможена, створила нам традиційний культ героїства й самопошвяти, який має великий виховавчий вплив на молоду генерацію. В майбутньому замало нам буде стати "під історичну конечність" і по героїськи традиційно гинути. Нам треба буде нанести ворогові побідоносний удар — з оборони перейти до наступу. До цього всего замало словесних патріотичних промов, тут треба належної підготовки цілої нації, фахової військової підготовки широким мас української суспільності.

До розв'язання так важкого питання військової підготовки приступили наші фахівці. Під кермою Генерал-хорунжого М. Капустянського та при співучасті других українських генералів і спеціалістів по поодиноким фахам других народностей за-

початковано в Парижі військові курси після американської системи позадоного навчання.

Кожний Українець, котрий бажає визволення Рідного Краю, повинен стати учасником військових курсів. Цєю справою повинні зайнятись всі верстви української суспільності з кличем "не ридай, а здобувай", приложити своїх рук до цього важкого діла, як вже не безпосередню участю в курсах, то матеріальними фондами піддержати видавництво фахової військової літератури. Масовим військовим вишколенням маємо підготувати реальну силу, майбутніх борців, котрі не гинулиб як "лицарі абсурду" але щоб вони як фахово вишколені жовніри будучої української армії змогли нанести побідоносний удар нашим ворогам і стати твердою ногою на сторожі кордонів Соборної Незалежної Української Держави.

Інтересованих в справі військових курсів просимо звертатись за дальшими інформаціями до Української Стрілецької Громади Бок 2121, Вінніпег, Ман., або до Стрілецьких Гуртків.

Українські Громадяне! Жертвуйте на Фонд Військового Вишколення.

П. Ш.

ЧЛЕНСТВО УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ

Нераз приходится членам УСГ., почувши від людей "вельми прихильно настроєних" до УСГ. ріжного рода наклепи, в яких повно "аргументів" бутьоби УСГ., не виконує своїх завдань, не є тим, чим себе на зовні представляє. Одним з найголовніших закидів після думки наших "прихильників" є те, що в рядах УСГ. знаходиться певна скількість людей, котрі не були взагалі в Українській Армії. Поминаючи другі закиди, як брак ідеології в УСГ., всякі осуди партійності, чи безпартійності УСГ., та стаття має на цілі вияснити справу членства УСГ.

Вповні треба признати те, що в рядах

УСГ., знаходиться певна скількість членів, що з причини малолітності або відсутності (Італійський і російський полон) не брали активної участі в українській визвольній війні. Однак ніколи не можна признати цього, щоби припинення таких людей в члени УСГ., було чимось нетактовним, або по думці наших "прихильників" — "нечесним ділом гіпокрита", (представляють себе стрільцями, а вони ними не були, організують відділи стрільчин, і т. д.)

На повище напедені "закиди" супроти членства УСГ., треба наділити устав УСГ., який означає категорії членства:

члени дійсні (бувши Січові Стрільці і жовніри У.Г.А.), члени прихильники, які можуть за виняткову активність по двох роках стати дійсними членами і члени почесні іменовані Загальними Зборами Укр. Стр. Громади. Відповідно до категорії членства Устав УСГ., приміює права і обов'язки членів.

"Устав УСГ. це для вас" — скажуть наші "прихильники". — Його можете змінити після вашої вподоби, для нас він не обов'язує брати як аргумент для опрокичення наших закидів."

Справді, на ту справу треба глянути цілком з іншої точки погляду. Всім нам прислугує право критики і оборони. Не можна всі противні закиди брати за щось злобного, інтригуючого, в переконанню що свідомі Українці повинні кожному справу осуджувати в чесний спосіб, бо тільки таким поступуванням можна усувати поодинокі антагонізми, як рівнож всі помилки в нашому національно-організаційному життю.

Пригляньмося закидам, а в першу чергу такому порівнянню, як УСГ., і організації ветеранів других державних народів. Ветерани державних народів користуються привілеями за понесені військові труди для батьківщини, вони мають на це моральне право. Їх організація включає тільки бувших жовнірів і на кожному кроці піддержує своє упривілейоване становище. Інакше маєється справа з ветеранами Української Армії, вони не вийшли з української визвольної війни побідносниками, хоч не були морально побідженими. На доказ цьому повстали організації бувших укр., жовнірів, в Рідному Краю УВО. і в других державах на еміграції як Чехослаччині, Німеччині, Франції, Америці, Канаді і Аргентині, де тільки знайшовся гурток наших повоеєних скитальців, там повставала організація українських жовнірів не для почесей і привілеїв, але для ведення дальшої і невпинної підготовки до дальшої боротьби за визволення українського народу.

Українська Стрілецька Громада в Канаді це одна мала частина тієї суттільної організації, котра на рівні з другими, стремить до створення реальної збройної сили, яка в даний час рішила би долю українського народу. Згадаємо передвоєнні Січ і Соколи, котрі організувались на основах військової традиції українських козаків. Вони підготовили ґрунт до створення організації Українських Січових Стрільців, котрі відтак були тим фундаментом, на котрім збудовано Українську Армію. З воєнною програмою український нарід не впав на дусі, інстинкт самозбереження і стремління до вільного життя не зник. Це почуття виявляється активно на кожному кроці і в ріжній формі. Дивімся отвертими очима що діється наоколо нас; світ помімо великих пацифістичних кличів, готується до нової збройної розправи. Ми з нашої національної точки погляду не сміємо проповідувати рабського пацифізму, ані якогось заборчого мілітаризму, але мусимо стреміти до цього, щоб в будучині українська нація зуміла кріпко постояти за свої належні права до вільного державного життя. УСГ., це не є збір старих ветеранів уведених в стан відпочинку, вона мусить розгорнути і побільшити свої ряди українською молодіжкою. Українська нація програла війну тому, що під оружем були тисячі а не сотки тисяч стрільців. Мусимо стреміти, щоб в будучім зриві стали мільйони під оружя. Тому УСГ. старається збільшити свої ряди рівнож й членами прихильниками. Посуджувати тих молодих людей за гіпокритство, не має найменшої підстави і цього не зробить чесний Українець. Бувші українські жовнірі, прибувши перед кількома роками до Канади, були б з найбільшою радістю зустріли тут такі організації, котрі б принайменше своєю зверхною формою вводили в життя культ визвольної військової традиції. Коли Українці в Галичині під польською окупацією змогли відновити Соколи Луки (Січ) які лячка влада нищить як осередки "антипанствового духа", то

цілком певно що Українці в Канаді не будуть стрінулися з подібними перешкодами. Не думаю тим робити якісь закиди, знаючи, що кожне діло мусить мати належну підготовку, рівнож не можна сказати, що тепер вже налаштовано цю справу як найкраще. УСГ., зробила початок і очікує співпраці всего свідомого українського громадянства.

Часи передвоєнної просвітянщини та побутовщини вже, проминули, вони відігравали свою визначну передову роль, коди одиниці йшли в народ — працювати для народа, тепер цей народ вже рушив в місця і в роках 1917—20 виявив чиним своє бажання вільного державного життя. Цей чин не сміємо власними руками загребувати, але розгорнути його в широкі маси української суспільности як виховуючий засіб молоді генерачії. Ідея української визвольної військової боротьби повинна перейти масово в наше українське

суспільство. З почуттям своєї стрілецького обов'язку, з почуттям відповідальности перед грядучим поколінням, УСГ. скріплює духа української визвольної військової традиції рівнож і тим засобом як припинання в свої ряди молодших віком членів, котрі у визвольних змаганнях не могли взяти участі з причини молодого віку. Потрібним є щоб наші члени прихильники перенялись всеціло ідеєю визвольної боротьби українського народу, тою ідеєю, за котру їх старші брати полягли у визвольній війні і кріпшали душою й тілом та були готові віддати все що найдорожчого за перемогу над ворогами вільного державного життя українського народу на його прабатьківських землях. Рівнож знайдуть місце в рядах УСГ., і старші громадяне, котрі бажають помочи своїми силами до переведення підготовки і організації сил, що в майбутньому мають здобути Самостійну Соборну Україну.

З РІДНОГО СЕЛА

Прийшла до мене туга,
Не веселий гість,
Принесла сестра
Сумну, страшну вість.

Сказала, що там тепер
Вся сила пекла й лють,
Що аж до синіх хмар,
Стовпи огненні бють.

Страшна буря все змела.
Осталось кілька хат,
А на краю села
Жертвою впав рідний брат.

Сумну вістку, брате, шлю,
Таке наше горе бач,
До відплати готовсь на про,
Кріпись, мовчи й не плач.

Іван Новосад.

3 життя Гуртків

Українські пісні в польській галі.

(Віндзор, Онт.)

В неділю дня 20-го квітня б. р. поляки в Віндзор Онт., скликали протестаційне віче, запротестувати проти тих петицій, що Українці вислали до Ліги Націй.

Члени з Укр. Стр. Громади, члени з Січової організації і С.У.С., почувши таку вістку про такий ганебний виступ віндзорських "браці", громадно всі зібрались і

пішли на то віче, щоби запротестувати проти того ганебного і несправедливого очернення Нас.

О год. 3-тій по полудни (о котрій то год. малось відбути то віче) галія була вже переповнена по береги, розуміється не поляками, а Українцями, бо поляків прийшла мала скількість. По довгім, а довгім викликуванню через тупаня ніг публікою того цілого їх бесідника, куртина на сце-

віднеслась і вийшов якийсь хрунь (він довго не виходив, мабуть встигнув було йому показати свою піку перед Українцями.)

І нараз починає плести собі якісь нісенітниці а потім питає хто є Петро Певний, а Українці відповіли всі: "хрунь! хрунь!"

Сейчас М. Гетьман попросив о голос і а початку йому дозволено, але сейчас: "ляки видячи що по нашій стороні буде правда, не дозволили йому дальше говорити. На що Українці відповіли піснею "Не пора", а переспівавши цілу пісню, просять знову о голос, та голосу не уділено, і знов починається друга пісня "Ми гайдамаки".

Поляки бігли по сцені як вар'яти, не могли нічого зробити проти такої сили. Українців.

Пізніше вийшов на сцену якийсь другий "муфца". Він згадав як то колись Українці з поляками в одних окопах лежали, на що Українці відповіли йому: "хай буде проклятий сей день".

Потім вийшов на сцену ще якийсь поляк і зачав говорити так, що від Українців діє став сердечні оплески, бо між іншим сказав "Україна Українцям" і нараз знову залунав укр. гимн "Ще не вмерла України".

Поляки видячи що їх ціле віче розбито, безраді, безсильні спускають зі соромом куртину, а Українці продовжують дальше свою пісню і прямують до виходу, і так то Українці у Віндзор, полишали то польське гніздо, горді і певні побіди.

Все можна зробити, тільки спільними силами, спільною працею і єдністю. Тому Українці беріть собі примір з того віча, робім спільно народню роботу, єднаймося а як прийде слушний час, то станьмо всі як один в одну лаву, одним фронтом, то тоді певно і ще раз певно, ворога розібемо в прах (так як то віче) і тоді ми будемо господарями на своїй Рідній Землі.

ЗІ ЗЛОБИ ДНЯ (Бінфайт, Саск.)

По всіх більших осередках української еміграції в Канаді, за протяг несповна чо-

тирох років, розвинулася ціла сіть Стрілецьких Гуртків, в кожному найменшій куточку, де тільки вступив член УСГ., там м'язуються звязки до організаційної праці. Шукати за основними причинами цього розвою УСГ., треба прийняти як, за природню стихію у визвольному русі українського народу.

Ідея визволення, яка в роках 1917-20 потягнула до чину цілі тисячі українського народу і поставила в ряди української армії, остала жива в тих людей, котрі чесно сповнили свій національний обов'язок і до сьогодні стоять на тім самім становищі. Мало цього — українська визвольна ідея полонить і молодше покоління та пориває їх до чину — до активної праці над визволенням українського народу.

Ще за рано робити певні підсумки на тому місті — тай не діло наше, зробить його дальший розвій подій, а осудить в будучині українське громадянство. Однак і за короткий час приходилось Стрілецтву пережити гіркі хвилі розчарування, на жаль від деяких "своїх", котрі перед хвилею приймали їх з отвертими раменами. Кілько то присвячено шпальт таки в українській пресі (поміжувши пресу третього інтернаціоналу) на яких поміщувало "богато злобної їди" проти УСГ. Кілько то "енергії" присвячено киданню злобних нічим не оправданих кливет в сторону Стрілецтва? Кілько труднощів переносять наші Гуртки на місцях своєї діяльності. Але помимо цього наше членство стоїть неподвижно на своєму становищі. Кожний Гурток переживає певні труднощі і перешкоди, та не тільки Гуртки, але й поодинокі члени нераз відчули на собі інтриги "особистої амбіції" прикриті на зверх високопарними кличами. Між українським громадянством розвинена до високого степення партійна нетерпимість рабського покою. Українці здібні між собою сваритися за дрібниці розярено й зі завзятою заїлістю. Колиби зібрати принайменше 10% тої енергії, яку зужито на релігійно-партійні спори, зібрати принайме-

нище третину тих грошових засобів, яких зужито на ріжного рода процеси, тодіби повстала сила, котраби двигнула нашу національну справу успішніше вперед.

Не слід розводитись над тим, що зужито колись на сварки рабської нетерпимості, — це пропало марно, але лишився оден досвід. Наш національний рух до визволення можемо порівняти до умового і фізичного розвитку людини. Мала дитина в перших днях свого життя . реагує на всі протипротивства тільки плачем, відтак її мовзгові клітини і фізичні сили розвиваються, ширшає виднокруг пізнання свого "Я". кріпшає фізична сила. Вже десятилітний хлопець свідомо розпізнає ті помилки та осуджує їх, які він робив в шестім році свого життя. Так розвивається наш національний рух. По пізнанню свого національного "Я", ми стремимо як кожна жиюча нація до розросту і сили, боротьбою здобуваємо, боротьбою поступаємо, боротьбою кріпшаємо — бо боротьба це життя.

Ми члени УСГ., повинні бути свідомі своїх обовязків, Ви-ж були тими, що в обороні національних справ наставляли свої груди, Ви молодші члени прихильники, що з тим самим почуттям обовязку вступили в члени УСГ., не дайтесь унести злобі дня, зі всякими злобними накидами "своїх", боріться в чесний спосіб, як слід броться нам стрільцям. Кожне непорозуміння і протипротивства в українським національним таборі, повинні мати свою національну мораль, наша енергія не сміє зуживатись на взаїмне винищування.

Клич "всі за одного, оден за всіх" який видвигнули члени УСГ., на минулорічних Загальних Зборах, повинен бути приміненій в кожному ділі, бо перед нами великі завдання. Ми, стрільці, зобовязані поширювати ідею українського національного визволення і всіма силами скріпляти визвольну боротьбу в Рідному Краю.

Вслід за іншими Гуртками спішить наш Гурток в Бінфейт, Саск. Тішимось симпатіями тутешнього українського громадянства, яка в кожному ділі співпрацює з

нами, даючи моральну і матеріяльну поміч визвольній акції. Знаходяться у нас також люди, котрі з укритію і явною злобою стараються підкопати престиж нашого Гуртка як також поодиноких членів, але та назадницька злобна робота не в силах спинити нашу працю.

Е. Д.

ПЛЯНИ МОСКОВСЬКИХ НАЙМИТКІВ

В попередньому числі "Стрілецьких Вістей" була допись про життя нашого Осідного Гуртка у Вінніпегу. В тій дописі я бажавби подати дещо про наших "сусідів" большевиків. Переглядаючи "УРВІсти" здибаю багато "небилиць" проти УСГ і визвольного руху. Річ зовсім природна, що наймити московського комінтерну на те є, щоб всіма силами спиняти український визвольний рух. Цеж ніяка новість; були між українським народом перед війною запропадені, що пропагували ідею "белаво царя і едінаво русскаво народа". Є вони й тепер, тільки в зміненій формі "червоного інтернаціоналу". Навіть ті самі люди, як Кирилю Вальницький і Косма Пелехатий теперішні провідники Сельроба, а бувші наймити "царя Миколушки", стали нині наймитами Сталіна. Я бажавби дещо подати до відома наших членів, як то "комлідерська кліка" з Прічард, Аве. заходить коло бувших стрільців укр. армій ріжними способами, щоб нас "навести на путь праведну". Цим майстром "навертання на путь праведну" є бувший дяк чи паламар, що все перший раввся цілувати в руки, є теперішнім комлідером, він на большевицьких мітінгах завісгди глаголить "за миску сочевиці". Він був тим майстром, що майже цілий рік препарував "славетні дописі про чорну зраду корпусників" — та він на то редактор УРВІстей! Одже в тій "мудрій головиці", що вічно думає "про миску сочевиці", повстав той "геніяльний плян". Дійсно "геніяльний" — він бідняга з другими побратимами по фаху обдумали ось що: післати

"своїх" в ряди нашого Гуртка, щоб вони сповняли ролі провокаторів, були донощиками.

На перший погляд "план" не злий, але які його наслідки? Наш Гурток у Вінніпегу в протязі року збільшився до сотні членів, також маємо поважне число кандидатів на членів і прихильників котрі внесли wpisові листки на прийняття їх в члени УСГ. І тепер працюють з нами. Маємо свою дуту оркестру (24 інструменти) як також і спортовий відділ. Наш Гурток був зорганізував харчівню, тим способом дав поміч своїм товаришам, котрі не мали гроша ані державної допомоги. Ми устроїли кілька удачних пікніків, також помогли своєю оркестрою другим національним товариствам у їх підприємствах. Під теперішню пору, коли частина наших членів виїхала на жнива, ми не устаємо в праці, а дальше приготавляємося до устроювань підприємств на будуче. Важною справою для нас є надходяча зима, багато наших товаришів членів прибуде до Вінніпегу, треба нам завчасу подумати над тим щоб як слід повести організаційну працю зимою.

Комлідери поробили великі заходи а навіть ухвалили на 12 ударнім зїзді розбити УСГ. Щож помогло те все, що помогли провокатори і ті "ударники" що заглядали попід вікна нашої домівки, ті всі мітинги по парках і ті збіговиська під нашою домівкою, на які заходили навіть зі старших кандидатів на "скул тростів", які по приказу Москви старалися переконувати наших членів, кричали що інвалідам не потрібно жадної допомоги бо то самі "ремісники" Щож помогли ті "редіо-іскри" в яких самий "старший" ріжними побрихеньками з "телячим захватом" вихвалявав себе, як то він відкриває "тайни" УСГ, аж бідняга докотився до такого "великого розуму" що приватний лист, вкрадений в одного з наших членів з ріжними своїми коментарями і перекрученнями видрукував в "УРВістах". А в

кінці появилися "маніфести" в анонімним підписами ніби то з членів УСГ. Це все глупота, пустомельство, тай тільки всего.

Є одно, за що почуваюсь до вдячності "комлідерам". Їх підлою брехнею, якою вони накидалися на нас на кожному кроці, відкрили вони очі тим, яких заманили до себе. Все те вказує що "грязь московська" докотилася до самого краю, вона не має до нас доступу і тратить ґрунт під ногами. Большевицькі комлідери дали добре свідоцтво своєї підлоти, вони кричали і агітували проти допомоги українським інвалідам, обкидали грязюкою підлої брехні й лайки наших друзів по зброї, котрі як чесні жовніри згинали на фронті у визвольній війні, та гинуть по ляхських і московських тюрмах, та дали доказ, що вони служать тим, які український нарід держать ярмі.

З окрема треба подякувати "добродіви куркуленкови" за його "редіо-іскри". Він своїм "писанієм" піддержував гумор стрільців і нераз наші товариші перелічуючи його "мудроші", добре посміялись, та з найбільшим задоволенням благословили: "щоб той куркуленко здоров був і мав ще так раз більше пролітарське черевце, як тепер його має" Одже ви "добродію куркуленку" будьте так "гречні", не забувайте про нас наостріть добре свої "редіо-іскри" щоб ви почули навіть як котрий з наших членів в Осіднім Гуртку "спихне". Ви-ж знаєте, що добрий гумор то половина здоровля. Не марнуйте вашого талану, а за це вас нагородять не одною "мискою бочениці".

М. Чут—ий.

член Осіднього Гуртка УСГ.

ОСТОРОГА

Уневажнюємо згублену (вкрадену) членську виказку виставлену Осіднім Гуртком у Вінніпегу, на ім'я В. Лозовський. Хто зго лосився до Гуртків УСГ. а такою виказкою, треба уважати його як не-члена.

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЗАГАЛЬНА АСЕКУРАЦІЙНА ФІРМА В КАНАДІ

Асекуруємо від слідуючих випадків: слабости, каліцтва, автомобілевих випадків, крадіжей, огню, ушкодження власної чи громадської власности, як також легкого чи тяжкого каліцтва. Асекуруємо на життя, позичаємо гроші на фарми і мійські реальности, автомобілі і т.д.

За скору, щирю і чесну обслугу ручимо і просимо приходити чи писати на адресу:

THE UKRAINIAN GENERAL INSURANCE AGENCIES

211 Confederation Life Bldg. Winnipeg; Man.

Купуємо, міняємо і продаємо: фарми, лоти, доми, і ріжні бизниси. Рентуємо доми, помешкання в бльоках, завідуємо бльоками, позичаємо гроші на "моргеджі", виробляємо канадійські папери і т.д.

Зголошуйтеся у своїй рідній мові до: **THE MANITOBA LAND & LOAN COMPANY**
211 Confederation Life Bldg. Winnipeg; Man.

НА ВІЧНУ ГАНЬБУ ПОЛЬЩИ

Книжка обнімає 152 сторін; 39 знімків. МІСТ: — I. частина: А. Описи львівських варварств та звірств. 1. Пацифікація в Імперії. 2. Погром Українців у Збаражні. 3. Вандали і Варвари. 4. Гірше звірств. — Б. Протоколи очевидців, зізнання побитих, лікарські свідоцтва, судові документи, інтерпеляції соймові, описи депітиції чужинців. 5. Обіздка єпископа Вучка. 6. І. Терпилак про своє побиття. 7. М. Блозовський про своє побиття. 8. Е. Мандзії про своє побиття. 9. Як я пережив польську "пацифікацію" (пише П. Починюк). 10. Військова карна експедиція в Гаях. 11. Протоколярні зізнання про польські звірства. 12. Судові документи про польську "пацифікацію". 13. Лікарські свідоцтва. 14. Зізнання побитих. 15. Українські послы про своє ув'язнення в Бересті. 16. Інтерпеляція клубу українських послів. 17. Англіський очевидець про жертви польських погромів. 18. Американець, жертва польського звірства. 19. Трагедія України. 20. Події в селі Черче. 21. Місс Шіплінкс про польські варварства. 22. Американський кореспондент про польські погроми. 23. Америк. кореспондент про "пацифікацію". 24. Англіські парламентарі в обороні українського народу.

II. частина: — Протестна акція проти польського терору. 1. Англія, 2. Америка, 3. Канада, 4. Бразилія, 5. Чехословаччина, 6. Німеччина, 7. Франція, 8. Бельгія, 9. Італія, 10. Данцінг, 11. Литва, 12. Австрія, 13. Швайцарія, 14. Інші країни.

Ціна книжки 55 ц. Замовлення слати до

Української Стрілецької Громади
BOX 2121 WINNIPEG, MAN.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

Літопись Червоної Калини

Ілюстрований журнал, виходить кожного місяця

Містить історичні та побутові статті з часів нашої визвольної війни. Описує живим і легким стилем історичні події наших визвольних змагань.

Передплата на рік \$2.00

Передплату слати на адресу:

"КАЛИНА"

BOX 2121

WINNIPEG, MAN.

Кожне Українське Товариство, кожний свідомий Українець, повинні читати і передплатувати одиноку двотижневу часопись "НЕЗАЛЕЖНІСТЬ" що виходить в Парижі, Франція. Річна передплата \$2.00 Передплату слати на адресу: Кооп. "КАЛИНА" Box 2121, Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ

В дуже важній справі Миколу Стратійчука (коваля) зі Снятина, Зах. Україна. Приїхав до Канади в 1928 р. у вересні. Минулої зими був в Едмонтоні 10709 — 95.

Хтоби знав про него, або він самий, хай повідомить мене ласкаво на адресу: М. Chuhrynsky, Box 2121; Winnipeg; Man.

Українська Стрілецька Кооператива

“КАЛИНА”

має на складі найновіші видання кооперативи “Червоної Калини” у Львові і продає по дуже приступних цінах. Видання “Червоної Калини” — це твори учасників визвольних змагань українського народу.

	Опр.	Брош.		брош.
Перші стежі.....	\$1.25	0.75	Глум.....	0.35
Джидгісхан.....	.75	0.50	В огні.....	0.75
Чорні Рядки.....	1.00		Оттак собі.....	0.40
Спомини Шухевича 5 томів			Грішник.....	0.40
в гарній оправі.....	5.00		Договір з Денкіном.....	0.25
Зірка.....	1.00		Слота.....	0.25
Вадим.....	1.00	0.60	Між молотом а ковалом.....	0.25
Щоденник Чикаленка.....		1.75	Політика принципіальна	
Спомини Петрова 3 т.....	3.00	1.90	і опортуністична.....	0.25
Берестейський мир.....	1.50	1.00	За рідне гніздо.....	0.20
Курилася доріженька.....		0.60	Що таке інтернаціоналізм.....	0.15
Перед навалюю.....		0.60	Белз, Буск, Звенигород.....	0.10
Чорторий.....		0.60	За український Львів.....	0.20
Квіти і кров.....		0.60	Перемиськ.....	0.10
На згарищах.....		0.60	Теребовля.....	0.10
Видиш брате мій.....	1.00	0.60	Хмельницький у Львові.....	0.10
Партизани 2 томи.....	2.00	1.20	На вічну Ганьбу Польщі.....	0.55
Кожухів.....	1.00	0.60	Гуцульський Курін.....	0.75
Галаган, спомини 4 т.....	4.00	2.80	Спомини Дорошенка 4т.....	1.25
Світова революція 2 т.....		3.50	Гіркий то сміх.....	1.00
На чорній дорозі.....	1.00	0.60	Товариші сміху.....	0.45
Чета крилатих.....		0.75	Люде і блазні 2 т.....	1.00
Хрестний огонь.....		0.60	Марево війни.....	0.30
Життя і пригоди Цяпки.....		0.75	Ждала, ждала козака.....	0.25

Крім повище наведених видань “Червоної Калини” маємо на складі всі другі видання зі всіх галузей української літератури, включаючи театральні і музичні твори.

Книжки висилаємо на замовлення за попередним надісланням грошей.
На СОД книжок не висилаємо

Всі книгарні в Канаді дістають книжки на тих самих умовах, на яких побирали книжки впрост з кооперативи “Червона Калина” у Львові.

Замовлення просимо посилати на слідуючу адресу:

Ukrainska Kooperatywa “KALYNA”

BOX 2121

WINNIPEG, MAN або 153 McGREGOR ST.